

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD VIS
GRADSKO VIJEĆE

KLASA:024-02/25-01/11

URBROJ: 2181-14-01-25-1

Vis, 07. studenog 2025. godine

Temeljem članka 40. Statuta Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“ broj 1/13, 2/13, 6/18, 3/21, 1/23 i 4/24) te članaka 28. i 53. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa“ broj: 1/13, 6/14, 2/19 i 3/21), **sazivam 4. - Izvanrednu – tematsku sjednicu Gradskog vijeća Grada Visa** na temu aktualne problematike integracije javnih isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području broj 36 (Brač-Hvar-Vis), koja će se održati dana **12. studenog (srijeda) 2025. godine s početkom u 18:00 sati u Gradskoj vijećnici – prizemlje Kulturnog centra, Šetalište Viški boj br. 13, Vis.**

Predlažem slijedeći:

DNEVNI RED

1. Prijedlog Odluke o statusnoj promjeni pripajanja trgovačkih društava VODOVOD I ODVODNJA OTOKA VISA d.o.o., HVARSKI VODOVOD d.o.o. i ODVODNJA HVAR d.o.o. trgovačkom društvu VODOVOD BRAČ d.o.o.

**PREDSJEDNIK GRADSKOG VIJEĆA
GRADA VISA**

Toni Vojković, mag.ing.agr.

Poziv za sjednicu s materijalima dostaviti:

- vijećnicima
- gradonačelniku
- pročelnici jedinstvenog upravnog odjela
- direktoru Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o.

Poziv za sjednicu s materijalima objaviti:

- na mrežnoj stranici Grada Visa

Poziv za sjednicu s materijalima dostaviti putem e-maila:

- gradonačelniku grada Komiže
- gradskim vijećnicima Grada Komiže
- predstavnicima medija

Poziv za sjednicu objaviti:

- na oglasnim pločama Grada Visa

TOČKA 1.

**PRIJEDLOG ODLUKE O STATUSNOJ PROMJENI
PRIPAJANJA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA VODOVOD I
ODVODNJA OTOKA VISA D.O.O., HVARSKI VODOVOD
D.O.O. I ODVODNJA HVAR D.O.O. TRGOVAČKOM
DRUŠTVU VODOVOD BRAČ D.O.O.**

Temeljem odredbi čl. 536. st. 2. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23, 130/23 i 136/24), a u vezi sa čl. 88. st. 1. i 7. Zakona o vodnim uslugama („Narodne novine“, br. 66/19), čl. 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te čl. 34. Statuta Grada Visa („Službeni glasnik Grada Visa br. 1/13, 2/13, 6/18, 3/21, 1/23 i 4/24“), Gradsko vijeće Grada Visa, na __. sjednici održanoj dana __. ____ 2025. godine donosi

ODLUKU

o statusnoj promjeni pripajanja trgovačkih društava VODOVOD I ODVODNJA OTOKA VISA d.o.o., HVARSKI VODOVOD d.o.o. i ODVODNJA HVAR d.o.o. trgovačkom društvu VODOVOD BRAČ d.o.o.

Članak 1.

Grad Vis kao jedan od osnivača društva VODOVOD I ODVODNJA OTOKA VISA d.o.o., sa sjedištem u Komiži (Grad Komiža), Riva svetega Mikule 38, upisanog u sudski registar Trgovačkog suda u Splitu pod MBS 060256431, OIB: 96153434531 (u daljnjem tekstu: VIO OTOKA VISA), daje uvjetnu suglasnost na statusnu promjenu pripajanja trgovačkih društava VIO OTOKA VISA, HVARSKI VODOVOD d.o.o., sa sjedištem u Jelsi (Općina Jelsa), Jelsa 1041, upisanog u sudskom registru Trgovačkog suda u Splitu pod MBS 060088352, OIB: 96577868636 (u daljnjem tekstu: HVARSKI VODOVOD) i društva ODVODNJA HVAR d.o.o., sa sjedištem u Hvaru (Grad Hvar), Ulica Vlade Stošića 5, upisanog u sudskom registru Trgovačkog suda u Splitu pod MBS 060336595, OIB: 80799090950 (u daljnjem tekstu: ODVODNJA HVAR), kao pripojenih društava, trgovačkom društvu VODOVOD BRAČ d.o.o. (u daljnjem tekstu: VODOVOD BRAČ), kao društvu preuzimatelju.

Članak 2.

Ovlašćuje se Gradonačelnik Grada Visa da u svojstvu zakonskog zastupnika Grada Visa kao člana/osnivača trgovačkog društva VIO OTOKA VISA na skupštini društva glasa za zakonite odluke kojima se provodi pripajanje te da poduzme sve druge radnje i postupke u svojstvu člana/osnivača društva s ciljem provedbe pripajanja u skladu sa odredbama članka 88. Zakona o vodnim uslugama.

Članak 3.

Ovlašćuje se Gradonačelnik Grada Visa da, u skladu sa odredbama Društvenog ugovora VIO OTOKA VISA, od Uprave društva zatraži ocjenu zakonitosti svih Odluka o davanju suglasnosti na statusnu promjenu pripajanja trgovačkih društava VIO OTOKA VISA, HVARSKI VODOVOD i ODVODNJA HVAR trgovačkom društvu VODOVOD BRAČ, od predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave članova/osnivača trgovačkih društava postojećih javnih isporučitelja vodnih usluga i društva preuzimatelja, te da kao član skupštine društva VIO OTOKA VISA istraži i

preispita sve mogućnosti vezane za promjenu, obustavu ili odgodu Rješenja Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije od 23. srpnja 2025. godine.

Članak 4.

Gradsko vijeće u potpunosti podržava prijedlog iznesen od strane Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije te ministarstva financija o raspodjeli poslovnih udjela u društvu preuzimatelju, odnosno društvu VODOVOD BRAČ, između jedinica lokalne samouprave članova/osnivača trgovačkih društava postojećih javnih isporučitelja vodnih usluga i društva preuzimatelja. Sukladno navedenom prijedlogu, (a) jedinice lokalne samouprave članovi VODOVODA BRAČ će biti imatelji poslovnih udjela koji predstavljaju 50% vrijednosti temeljnog kapitala društva VODOVOD BRAČ, (b) jedinice lokalne samouprave članovi HVARSKOG VODOVODA i ODVODNJE HVAR 40% vrijednosti temeljnog kapitala društva VODOVOD BRAČ, a (c) jedinice lokalne samouprave članovi VODOVOD I ODVODNJA OTOKA VISA 10% vrijednosti temeljnog kapitala društva VODOVOD BRAČ.

Članak 5.

Gradsko vijeće prihvaća Sporazum o sufinanciranju radova na sigurnosti javne vodoopskrbe na području otoka Visa, a koji je predložen od strane Hrvatskih voda i čini prilog ovoj Odluci. Potrebno je prioritarno pristupiti trajnom rješenju problema vodoopskrbe otoka Visa kroz realizaciju projekta podmorskog dovodnog cjevovoda spajanjem na sustav Omiš-Brač-Hvar-Vis sa ciljem trajnog rješavanja najvećeg limitirajućeg faktora razvoja otoka Visa.

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenom glasniku Grada Visa”.

KLASA:

URBROJ:

Vis, __. __2025.g.

PREDSJEDNIK

Toni Vojković, dipl.ing.agr.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD VIS
GRADSKO VIJEĆE

OBRAZLOŽENJE:

Ministarstvo financija, u suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i zelene tranzicije, pokrenuli su postupak usklađivanja odnosa između jedinica lokalne samouprave u okviru uslužnog područja br. 36, a radi provedbe Ugovora o pripajanju i sklapanja novog Društvenog ugovora. Preostalo otvoreno pitanje odnosi se na model raspodjele poslovnih udjela između otoka Brača, Hvara i Visa u budućem društvu za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje.

Na sastanku održanom dana 18. rujna 2025. pod pokroviteljstvom nadležnih ministarstava, predstavljen je prijedlog da se poslovni udjeli raspodijele kako slijedi: 50% poslovnih udjela jedinicama lokalne samouprave s otoka Brača, 40% poslovnih udjela jedinicama lokalne samouprave s otoka Hvara, te 10% poslovnih udjela jedinicama lokalne samouprave s otoka Visa.

Predstavnici gradova i općina otoka Hvara, uključujući vijećnike i čelnike jedinica lokalne samouprave, razmotrili su navedeni prijedlog te su ga jednoglasno podržali, iako je istaknuto da bi omjer 48% Brač, 40% Hvar i 12% Vis preciznije odražavao realne udjele temeljnog kapitala i razvojne potrebe svakog otoka.

Međutim, uvažavajući trenutačne obveze Republike Hrvatske vezane uz provedbu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti te potrebu osiguranja daljnjeg povlačenja raspoloživih sredstava za nastavak infrastrukturnih projekata, kao i ograničenja koja proizlaze iz važećeg Zakona o vodnim uslugama i povezanih podzakonskih akata, predlaže se da predstavnička tijela Grada Visa i Grada Komiže usvoje model raspodjele udjela od 50:40:10 donošenjem predložene Odluke. Time bi bio omogućen nastavak postupka pripajanja te stvoreni preduvjeti za stabilno poslovanje budućeg društva i provedbu investicija od zajedničkog interesa.

U interesu nastavka procesa usklađivanja, stabilnog poslovanja budućeg društva te daljnjeg razvoja i modernizacije sustava javne vodoopskrbe i odvodnje na području otoka Visa, predlaže se da Gradsko vijeće Grada Visa donese predmetnu Odluku.

P/8186296

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ZELENE TRANZICIJE

KLASA: 325-11/25-01/26
URBROJ: 517-05-3-1-25-2
Zagreb, 03. listopada 2025.

Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o.
Stipe Vojković, direktor

PREDMET: Razvoj projekata vodnokomunalne infrastrukture na otoku Visu
- *očitovanje, daje se*

Poštovani,

Sukladno Zakonu o vodama („Narodne novine“, br. 66/19, 84/21, 47/23), stanovnici na otocima prepoznati su kao ranjive skupine kojima je otežano osigurati pristup vodnim uslugama iz sustava javne vodoopskrbe i sustava javne odvodnje. Iz tog razloga Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije kao i do sada, podržava sve projekte u cilju razvoja javne vodoopskrbe i javne odvodnje na svim otocima kao i na otoku Visu.

Također, Višegodišnjim programom gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine („Narodne novine“, br. 147/21) koji je usvojen od strane Vlade Republike Hrvatske u prosincu 2021. godine, planirana su ulaganja u vodnokomunalnu infrastrukturu javne vodoopskrbe i javne odvodnje otoka Visa.

Isto tako Vodoopskrbnim planom Splitsko-dalmatinske županije koji je u kolovozu 2011. godine usvojen od strane Županijske skupštine definirano je u planskom razdoblju nakon 2025. godine trajno rješavanje vodoopskrbe otoka Visa putem podmorskog dovodnog cjevovoda spajanjem na sustav Omiš-Brač-Hvar-Vis.

S obzirom na utvrđene klimatske promjene, a temeljem donesenih planova, Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije i Hrvatske vode osigurat će potrebna sredstva za omogućavanje trajne sigurnosti javne vodoopskrbe na otoku Visu u skladu s propisanim postupcima i Planom upravljanja vodama. Također, na nedavno održanom Otočnom vijeću dana 08. rujna 2025. godine na otoku Korčuli sagledani su problemi i utvrđene potrebe daljnjeg razvoja vodnokomunalne infrastrukture na otocima.

Osim toga, sukladno Vašem zahtjevu vezano uz sigurnost i održivost vodoopskrbe na području vodocrpilišta Korita i Pizdica osigurat će se sredstva za njihovu realizaciju u skladu s propisima uz poštivanje prethodnih procedura, a ujedno će se podržati i mogućnost gradnje dodatnih

zdenaca, kao i utvrđivanje potreba za postavljanje desalinizatora na potrebnim lokacijama ako to pokažu istražni radovi i analize. Isto tako, podržat će se i ostali prioritetni projekti za sigurnost javne vodoopskrbe otoka Visa, o čemu će se s Hrvatskim vodama sklopiti Sporazum o višegodišnjem programu gradnje komunalnih vodnih građevina na području otoka Visa.

Dana 03.10.2025. godine Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije je objavilo Javni poziv za dodjelu sredstava za pokrivanje troškova izgradnje/rekonstrukcije manjih dijelova sustava javne vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda na područjima pogođenim potresima i otocima kako bi se omogućila stabilna i sigurna opskrba vodom, potaknuo održivi razvoj otoka, poboljšala dostupnost osnovne komunalne infrastrukture, smanjile regionalne razlike i osigurali jednaki uvjeti života stanovnicima otoka. Prihvatljive aktivnosti su izgradnja/rekonstrukcija manjih dijelova sustava javne vodoopskrbe i javne odvodnje što uključuje i desalinizatore, kao i priprema studijske/projektne dokumentacije za planirane nove projekte na otocima.

Temeljem svega navedenog, Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije i Hrvatske vode podržat će sve potrebne aktivnosti u cilju omogućavanja trajne sigurnosti javne vodoopskrbe na otoku Visu.

S poštovanjem,

MINISTRICA
Marija Vučković

SPORAZUM O SUFINANCIRANJU RADOVA NA SIGURNOSTI JAVNE VODOOPSKRBE NA PODRUČJU OTOKA VISA

Strane u Sporazumu:

HRVATSKE VODE

Ulica grada Vukovara 220, 10000 Zagreb

KLASA: _____

URBROJ: _____

Datum: _____

VODOVOD BRAČ d.o.o. Supetar

Žedno - Drage 41, 21400 Supetar

Broj: _____

GRAD VIS

Trg 30. svibnja 1992. br.2, 21480 Vis

KLASA: _____

URBROJ: _____

Datum: _____

GRAD KOMIŽA

Hrvatskih mučenika 17, 21485 Komiža

KLASA: _____

URBROJ: _____

Datum: _____

HRVATSKE VODE, Ulica grada Vukovara 220, 10000 Zagreb, OIB: 28921383001, koje zastupa generalni direktor mr.sc. Zoran Đuroković, dipl.ing.građ. (u nastavku: Hrvatske vode)

i

VODOVOD BRAČ d.o.o. Žedno - Drage 41, 21400 Supetar, OIB: 45854645558, kojeg zastupa direktor Petar Anibalović (u nastavku: Vodovod Brač)

i

GRAD VIS, Trg 30. svibnja 1992. br.2, 21480 Vis, OIB: 76486299480, kojeg zastupa gradonačelnik Hrvoje Mratinić (u nastavku: Grad Vis),

i

GRAD KOMIŽA, Hrvatskih mučenika 17, 21485 Komiža, OIB:52006191628, kojeg zastupa gradonačelnik Ivica Vitaljić (u nastavku: Grad Komiža),

sklapaju slijedeći

SPORAZUM O SUFINANCIRANJU RADOVA NA SIGURNOSTI JAVNE VODOOPSKRBE NA PODRUČJU OTOKA VISA

Članak 1.

Strane u sporazumu izražavaju namjeru, kao i suglasnost za provedbu projekta opisanog u nastavku Sporazuma.

Strane ovog Sporazuma suglasno potvrđuju da se ovaj Sporazum odnosi na projekt koji obuhvaća radove na sigurnosti javne vodoopskrbe na području otoka Visa i to:

1. Hitna potreba za izgradnjom pričuvnog zdenca na vodocrpilištu Korita;
2. Uspostava sustava ranog uzbunjivanja na zaslanjenje radi pravodobnog reagiranja i zaštite izvorišta;
3. Razmatranje mogućnosti osiguranja dodatnih zdenaca:
 - unutar slijeva Pizdica;
 - izvan sljevova Korita i Pizdica;
4. Postavljanje malog desalinizatora na postojećim lokacijama (B-1/Stara pošta; Austrijski bunar);
5. Obnova sustava za skupljanje kišnice kao dodatne mjere osiguranja opskrbe vodom;
6. Analiza povećanja količina vode za otok Vis uz verifikaciju postojećih elaborata regionalnog sustava Omiš – Brač – Hvar – Šolta – Vis;

sve u svrhu osiguranja dugoročne stabilnosti i sigurnosti vodoopskrbe u uvjetima rastućeg rizika od zaslanjenja i klimatskih promjena, sukladno višegodišnjem programu gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine ("Narodne novine, br. 147/21) i Vodoopskrbnom planu Splitsko-dalmatinske županije (kolovoz 2011.g.), a kako je detaljno opisano u Prilogu 1 ovog Sporazuma (u daljnjem tekstu: projekt).

Članak 2.

Ovim Sporazumom se uređuje sufinanciranje i provedba Projekta iz članka 1. ovog Sporazuma.

Ukupna procijenjena vrijednost Projekta iz članka 1. ovog Sporazuma, prema okvirnoj procjeni troškova po stavkama iz Priloga 1 ovom Sporazumu, iznosi do najviše 16.000.000,00 EUR bez PDV-a, s tim da će se konačan iznos utvrditi nakon analize, te okončanja postupaka javne nabave.

Članak 3.

Sredstva za sufinanciranje iznosa iz članka 2. ovog Sporazuma osiguravaju potpisnici Sporazuma u slijedećim iznosima:

r.br.	Sufinancijeri	Iznosi sufinanciranja (EUR)
1.	Hrvatske vode	do 12.800.000 EUR (80 %)
2.	Investitor	do 3.200.000 EUR (20 %)
	Ukupno	do 16.000.000,00 EUR

Sredstva za sufinanciranje iz članka 2. ovog Sporazuma će se ugovarati prema osiguranim sredstvima Hrvatskih voda u Planu upravljanja vodama za svaku godinu, a sve do njihove ukupne realizacije.

Obveze Hrvatskih voda iz ovog članka stupit će na snagu danom stupanja na snagu Planova upravljanja vodama za pojedine godine koji uključuje namjene definirane člankom 1. ovog Sporazuma.

Predviđeno razdoblje realizacije sredstava iz članka 1. ovog Sporazuma je od 2026. do 2035. godine.

Članak 4.

Investitor projekta iz članka 1. ovog Sporazuma je društvo preuzimatelj na uslužnom području broj 36 prema Uredbi o uslužnim područjima ("Narodne novine", br. 70/23) (u nastavku: Investitor).

Cijelo vrijeme trajanja provedbe Projekta, poslovanje Investitora mora biti usklađeno sa Zakonom o vodnim uslugama ("Narodne novine", br. 66/19) i Uredbom o uslužnim područjima ("Narodne novine", br. 70/23), te eventualnim izmjenama i dopunama navedenih propisa.

Omjer sufinanciranja između Hrvatskih voda i Investitora za provedbu projekta iz članka 1. ovog Sporazuma je 80% : 20%

Sredstva svih sudionika uložena temeljem ovog Sporazuma za provedbu projekta iz članka 1. Sporazuma, nepovratna su.

Članak 5.

Sredstva Hrvatskih voda iz članka 3. ovog Sporazuma, doznačivati će se isključivo temeljem godišnjih ugovora o sufinanciranju, koje će Hrvatske vode sklopiti s Investitorom, a sve prema Općim uvjetima za sufinanciranje građenja vodnih građevina.

Članak 6.

Nakon sklapanja ovog Sporazuma imenovat će se projektni tim u svrhu provođenja i praćenja aktivnosti, te kontrole u svim fazama provedbe projekta (u nastavku: Projektni tim).

Hrvatske vode, Investitor i jedinice lokalne samouprave Grad Vis i Grad Komiža, supotpisnici ovog Sporazuma, imenovat će (nominirati) svatko svog člana u Projektni tim, a Odluku o imenovanju projektnog tima donijet će generalni direktor Hrvatskih voda.

Članak 7.

Ukoliko jedna od strana ovog Sporazuma svojim nepravovremenim izvršenjem preuzetih obveza prouzroči povećanje troškova izvođenja radova iz ovog Sporazuma, ista će ih sama snositi u cijelosti.

Članak 8.

Investitor se obvezuje ishoditi potrebne dozvole i ostalu dokumentaciju potrebnu za obavljanje radova/provedbu projekta članka 1. ovog Sporazuma.

Članak 9

Postupke javne nabave za usluge iz ovog Sporazuma provodi Investitor prema odredbama važećeg Zakona o javnoj nabavi.

U postupcima javne nabave iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju predstavnici potpisnika ovog Sporazuma koji sufinanciraju realizaciju ugovora o nabavi.

Ugovore o nabavi sklapa Investitor s odabranim ponuditeljem.

Članak 10.

Investitor je dužan obvezati se svim stranama ovog Sporazuma, osigurati dostupnom svu dokumentaciju što uključuje tehničku dokumentaciju, dokumentaciju vezanu uz postupke javne nabave te dokumentaciju vezanu uz ugovaranje i plaćanje.

Kontrolu namjenskog utroška po ovom Sporazumu ovlašteni su obavljati predstavnici Hrvatskih voda, kojima će Investitor staviti na uvid svu potrebnu dokumentaciju.

Članak 11.

Hrvatske vode ovlaštene su jednostrano raskinuti Sporazum i zatražiti od Investitora povrat utrošenih sredstava, ako utvrde da se doznačena sredstva iz članka 3. ovog Sporazuma koriste nenamjenski, te u slučaju nepoštivanja odredbi propisa navedenih u članku 4. stavak 2. ovog Sporazuma.

Investitor je u obvezi izvršiti povrat nenamjenski utrošenih sredstava uz zakonske zatezne kamate, u rokovima i na način određen pisanim zahtjevom Hrvatskih voda.

Članak 12.

Ukoliko nakon provedenih postupaka iz članka 8. ovog Sporazuma ukupno ugovorene, a zatim realizirane vrijednosti budu veće od onih definiranih u članku 3. ovog Sporazuma, strane u Sporazumu će dodatkom Sporazuma dogovoriti povećanje sredstava, na temelju udjela iz članka 4. ovog Sporazuma, a u skladu s osiguranim sredstvima i godišnjim financijskim planovima strana u Sporazumu.

Kasnije izmjene i dopune ovog Sporazuma valjane su samo ako su sklopljene pisanim putem neovisno o tome radi li se o bitnim ili sporednim pitanjima. Usmene pogodbe o bilo kojem pitanju iz prethodne rečenice nemaju učinka.

Članak 13.

Eventualne sporove po ovom Sporazumu, strane ovog Sporazuma će nastojati riješiti sporazumno, a u protivnom utvrđuje se nadležnost suda u Zagrebu.

Članak 14.

Ovaj Sporazum stupa na snagu danom potpisa svih strana u Sporazumu.

Članak 15.

Prilog ovo Sporazumu je:

1. Opis radova radove na sigurnosti javne vodoopskrbe na području otoka Visa s okvirnom procjenom troškova po stavkama.

Članak 16.

Ovaj Sporazum je sastavljen u osam (8) izvornih primjeraka, od kojih po dva (2) primjerka zadržava svaka strana ovog Sporazuma.

Za Hrvatske vode

Generalni direktor

mr.sc. Zoran Đuroković, dipl.ing.građ.

Za Vodovod Brač d.o.o.

Direktor

Petar Anibalović

Za Grad Vis gradonačelnik

Hrvoje Mratinić

Za Grad Komiža gradonačelnik

Ivica Vitaljić

1. Izrada pričuvnog zdenca na vodocrpilištu Korita

Vodocrpilište Korita čini daleko najvažniji izvor vodoopskrbe na otoku Visu (95% količina). Tijekom 2 – 2.5 ljetna mjeseca, na vrhuncu turističke sezone, svi crpkei rade od 0 do 24 h, kako bi se pokrile potrebe za vodom svih korisnika (stanovništva, turizam i gospodarstva).

Ukoliko bi se dogodio kvar crpke, ne postoji mogućnost da ga se zamjeni drugom. To, dakle, znači da bi neko vrijeme crpljene količine bile manje, tj. nedovoljne. Takvo stanje bi potrajalo do popravka ili zamjene crpke. Na otoku Visu ne postoji dizalica koja može podići crpku iz zdenaca takvih dubina (mora se nabaviti i dopremiti trajektom). Nadalje, ukoliko crpku nije moguće popraviti, treba nabaviti novu, što iziskuje dodatno vrijeme.

Valja imati na umu da na vodocrpilištu Korita samo jedan zdenac (BO4) daje 14 l/s, od ukupno 44 l/s (32%). Teško je zamisliti razinu problema koja bi nastala u slučaju ispadanja ovog zdenca iz funkcije tijekom ljeta.

Bilo bi razumno ne čekati da se ovakva situacija dogodi, već djelovati preventivno i izraditi pričuvni zdenac.

S obzirom na očito odličnu propusnost u dijelu vodonosnika koji je zahvatio zdenac BO4, preporuka bi bila izraditi pričuvni zdenac u blizini BO4 (jer se ionako ne bi oba koristila istodobno, već naizmjenično).

Nažalost, ne postoji količina površinskih istraživanja (bilo detaljnog kartiranja pukotinskih sustava ili geofizičkih istraživanja) koja u krškom terenu poput ovog mogu garantirati pozitivan ishod istražnog bušenja te nije moguće reći bi li već prva bušotina rezultirala izradom i opremanjem zdenca. Iz tog su razloga troškovi teško predvidljivi.

S obzirom na logističke izazove i cijenu mobilizacije bušačke opreme za ovu lokaciju razumno je predvidjeti da se i u slučaju neuspjeha prvog zdenca odmah proba bušiti još jedan, ili više, na području Korita.

U slučaju zahvaćanja podzemne vode potrebno je pod hidrogeološkim nadzorom provesti pokusno crpljenje kako bi se utvrdile zahvaćene količine. Plan i program pokusnog crpljenja, kao i nadzor nad provedbom i konačnu interpretaciju rezultata treba voditi hidrogeolog s iskustvom u sličnim radovima u krškim terenima.

Procjenjena vrijednost: 150.000,00 EUR bez PDV –a.

2. Uspostava sustava ranog uzbunjivanja na zaslanjenje radi pravodobnog reagiranja i zaštite izvorišta.

Crpljene količine na vodocrpilištu Korita moguće je povećati i uz postojeće objekte ukoliko se postavi kvalitetan sustav ranog uzbunjivanja na zaslanjenje.

Naime, trenutno se crpljenje održava na količinama pri kojima razina podzemne vode ostaje nekoliko metara iznad razine mora – jasno, zbog bojazni da ne dođe do zaslanjenja podzemne vode u zoni crpilišta.

Pri povećanju crpnih količina u otočkom vodonosniku gotovo uvijek dolazi do blagog porasta sadržaja klorida, koji je lako pratiti jer gotovo u potpunosti koincidira s elektrolitičkom vodljivošću (EC) vode te se može mjeriti automatskim mjeračima i pratiti u realnom vremenu. S druge strane, ukoliko se opazi prekomjerni porast EC-a (kao graničnu vrijednost moguće je uzeti 1400 ili 1500 mS/cm) potrebno je smanjiti crpne količine ili prekinuti crpljenje na određeno vrijeme, dok se dovoljno ne snizi EC, okvirno do oko 1000 ili 1100 mS/cm.

Kako bi se rizik od zaslanjenja na crpilištu, bilo prilikom pokusnog crpljenja ili crpljenja radi velike potražnje, sveo na najmanju moguću razinu, potrebno je postaviti sustav ranog uzbunjivanja na zaslanjenje, kojim bi se ono detektiralo u zdencima barem kilometar dalje od crpilišta te odmah smanjile crpljene količine.

S obzirom na geološku građu otoka Visa i hidrogeološka svojstva prisutnih naslaga, moguće je konstatirati da je vodonosnik u središnjem dijelu otoka (slijev Korita) odlično zaštićen od prodora mora u unutrašnjost s južne strane (zbog velikih krških polja na južnoj strani otoka) te sa zapadne strane (zbog Komiškog dijapira). Stijenska masa zapunjena glinovitim produktima trošenja i spiranja crvenice iz polja na jugu te vulkanogeno-sedimentno-evaporitni kompleks na zapadu u praktičnom smislu predstavljaju potpune hidrogeološke barijere te se iz tih smjerova zaslanjenje ne smatra mogućim.

Nastavno na to, mogući smjerovi prodora mora/zone miješanja prema unutrašnjosti su sa sjevera i istoka. S obzirom na provedena opsežna strukturno-geološka istraživanja tijekom posljednjih pet godina, smatramo da je rasjedni i pukotinski sustav orijentacije I-Z (odnosno ISI-ZJZ), poznat kao rasjed Vis-Komiža, zbog svoje intenzivne raspucanosti i ekstenzijskog režima stresa koji dovodi do kontinuiranog otvaranja pukotina te orijentacije, najopasniji smjer za prodor mora/zone miješanja prema unutrašnjosti iz smjera Visa (IJ) prema Koritima. Osim tog smjera, vrlo su važni i pukotinski sustavi orijentacije S-J (odnosno SSI-JJZ) te bi i iz smjera generalno sjevera moglo doći do prodora mora/zone miješanja.

Zbog navedenog bi sustav ranog opažanja u optimalnom slučaju trebao obuhvatiti dva opažачka zdencu – istočno i sjeverno od vodocrpilišta Korita, na udaljenosti barem 1 km od crpilišta, u kojima bi se postavili automatski mjerači razine podzemne vode i EC-a s telemetrijskom dostavom podataka u centralni sustav opažanja. U slučaju povećanih količina

crpljenja iz bilo kojeg razloga, ukoliko bi se opazilo zaslanjenje na ovim zdencima, bilo bi moguće na vrijeme smanjiti crpne količine u Koritima i na taj način svesti rizik od zaslanjenja u području samog crpilišta na najmanju moguću mjeru.

Za precizno lociranje zdenca za rano uzbunjivanje potrebno je provesti detaljna hidrogeološka istraživanja: detaljno hidrogeološko kartiranje, geofizička istraživanja (geoelektrična tomografija i refrakcijska seizmika), interpretacija rezultata s odredbom više mogućih lokacija bušotina. Po eventualnom zahvatu podzemne vode hidrogeološka izrada plana i programa pokusnog crpljenja, nadzor nad crpljenjem, interpretacija podataka i izrada hidrogeološkog elaborata.

Procjenjena vrijednost: 100.000,00 EUR bez PDV – a.

3. Razmatranje mogućnosti osiguranja dodatnih zdenaca unutar sljeva Pizdica, te izvan sljevova Korita i Pizdica.

Mogućnosti izrade novih vodozahvatnih objekata u sljevu Pizdice, kao i izvan sljevova Korita i Pizdice, utvrđena je i opisana još 2012. godine u sklopu elaborata zona sanitarne zaštite (Terzić i dr., 2012).

Osim već izrađene bušotine B-1 ponad Stare Pošte, u sljevu Pizdice mogući su i drugi slični vodozahvati, dakle, u karbonatima iza barijere dijapira, idući u smjeru Komiže.

Nadalje, u predjelu Brojkovica, gdje postoji funkcionalan zdenac K-1, moguće je ostvariti slične vodozahvate. Budući da je taj dio građen pretežito od dolomita, ne treba očekivati visoke izdašnosti, ali također, voda nije nimalo zaslanjena. S druge strane, takve količine od 1-2 l/s za Komižu uopće nisu beznačajne jer izvan glavnog dijela turističke sezone ukupna potrošnja iznosi prosječno 3 l/s, a voda se može u naselje spustiti gravitacijski (nije potrebno precrpeljivanje od Korita preko topografski najvišeg dijela otoka).

Zbog postojanja nekoliko bušotina u poljima na južnoj strani otoka (u Velom, Dračevom i Pliskom polju) poznato je da one imaju malu izdašnost, ali voda također nije nimalo zaslanjena. Radi se o vrlo starim bušotinama, od kojih je jedina postojeća DP-1 u Dračevom polju, dok su ostalima poznate lokacije, ali su zarušene na nekoliko desetaka metara dubine, dok je razina podzemne vode na otprilike 120 – 125 m (zavisno od sezone). U vrijeme kad su izrađene (1950-ih), rađena su i pokusna crpljenja te je poznato da je izdašnost bila niska (ispod 1 l/s). Te količine također nisu zanemarive za, primjerice, navodnjavanje nasada. Međutim, s hidrogeološkog aspekta moglo bi se probati bušiti uz sjeverni rub polja gdje crvenice ima manje pa je moguće da pukotine u stijenskoj masi nisu u toj mjeri zapunjene detritusom kao

što je slučaj u središnjim dijelovima polja, gdje su stare bušotine locirane. To znači da bi se mogla očekivati povoljnija hidrogeološka svojstva vodonosnika pa time i veća izdašnost zdenaca. Jasno, bila bi potrebna i veća dubina bušenja (procjena 200 m).

Procjenjena vrijednost: 150.000,00 EUR bez PDV – a.

4. Postavljanje desalinatora na postojećim lokacijama (B-1/Stara pošta; Austrijski bunar)

2018. godine. je izrađen jedan takav zdenac u slijevu Pizdice (bušotina B-1 ponad Stare Pošte). Zdenac ima odličnu izdašnost (10-15 l/s) uz zaslanjenost na razini izvora Pizdica (koncentracija klorida je oko 450 mg/l, dakle, gotovo dvostruko više od MDK za vode za ljudsku potrošnju). Nadalje, zdenac još nije spojen na elektroenergetsku mrežu što predstavlja prioritet i potrebno je riješiti imovinsko-pravnu situaciju. S obzirom da se radi o javnom interesu, ne treba isključiti ni mogućnost izvlaštenja ukoliko ne bi bilo moguće dobiti služnost.

Situacija je nešto drugačija s Austrijskim bunarom. Koncentracija klorida je gotovo ista, međutim, bunar je tako dugo izvan uporabe da nije poznato kako bi reagirao na crpljenje. Plan potrebnih vodoistražnih radova za ovaj objekt izrađen je tijekom 2025. godine (Borović i dr., 2025) te je izrađen program radova za dobivanje vodopravnih uvjeta za pokusno crpljenje. Budući da ga treba raditi u hidrološkom minimumu, radovima je moguće pristupiti najranije u jesen 2026. godine.

Ipak, kod oba se objekta radi o relativno niskoj zaslanjenosti i udjelu mora od oko 2%, što znači da bi se voda mogla učinkovito i jeftino desalinirati uređajem na principu reverzne osmoze.

Procjenjena vrijednost: 500.000,00 EUR bez PDV – a.

5. Obnova sustava za skupljanje kišnice kao dodatna mjere osiguranja opskrbe vodom.

Obnova sustava za prikupljanje kišnice (naplava i gustirni), dakako, ne spada u hidrogeološku djelatnost. Ipak, s aspekta što boljeg korištenja svih vodnih resursa koji otoku Visu stoje na raspolaganju, smatramo da je razborito pristupiti i ravitalizaciji ovih objekata koji na otoku postoje. Činjenica jest da su vezani većinom uz bivše vojne objekte i većinom nisu na najpraktičnijim mjestima u odnosu na potrebe za vodoopskrbom i/ili navodnjavanjem. To ne

znači da ih nije dobro revitalizirati, bilo kao pričuvu ili za hitne situacije, a neki i jesu na pogodnim mjestima za navodnjavanje.

Procjenjena vrijednost: 100.000,00 EUR bez PDV – a.

6. _Analize povećanja količina vode za otok Vis uz verifikaciju postojećih elaborata regionalnog sustava Omiš – Brač – Hvar – Šolta – Vis

Regionalni vodoopskrbni sustav Omiš-Brač-Hvar-Šolta-Vis će se za potrebe ove analize promatrati bez vodoopskrbnih mjesnih mreža, tj. isključivo magistralni objekti.

Regionalni vodoopskrbni sustav Omiš – Brač – Hvar – Šolta – Vis (u daljnjem tekstu Regionalni sustav) funkcionira na rubu svoje iskoristivosti zbog trenda povećanja potrošnje vode. Opskrba postojećih potrošača je uredna zahvaljujući kontinuiranim naporima nadležnih komunalnih poduzeća u održavanju i upravljanju vodoopskrbnim sustavom. U zadnje vrijeme je pojačan interes potencijalnih investitora u turističke i gospodarske svrhe za dodatnim količinama vode, koje Regionalni sustav nije u stanju sada isporučiti. Osim toga postoje i naselja koja nisu spojena na javni vodoopskrbni sustav, za koje je također potrebno osigurati potrebne količine vode.

Provesti će se analiza postojećeg sustava, dati prijedlog dogradnje i razvoja sustava za buduće stanje u planskom periodu od 30 godina.

Hidrauličkom analizom sagledat će se varijante za rješenje vodoopskrbe otoka:

1. Dovod vode s kopna, a u segmentu od podmorskog cjevovoda Hvar-Vis, s varijantama djelomične ili ukupne opskrba vodom s kopna; s raspodjelom vode na Visu.
Dane su dvije varijante, dovod uz crpnu stanicu Stončica ili hidrotehničkim tunelom.
2. Desalinizator Pizdica.

Po završetku analize pristupiti će se izvedbi predloženog rješenja.

Procjenjena vrijednost: 15.000.000,00 EUR bez PDV-a.